

Niina Laitinen

Muinasjutulised silmsused

Koo villaseid sokke ja labakuid

Sisukord

- 7 Eessõna
- 8 Lühendid ja kudumisnipid
- 10 Kudumisel kasutatud lõngad ja nende alternatiivid

MEIE LUGU

- 15 *Esimesest pilgust*
- 23 *Hurmavad*
- 29 *Midagi täiesti õiget*
- 34 *Labakud „Midagi täiesti õiget”*
- 39 *Piiritud*
- 47 *Helisev süda*
- 51 *Labakud „Helisev süda”*
- 57 *Õnnelikud*

LOOMARIIK

- 65 *Uhkus ja eelarvamus*
- 73 *Sinitiib*
- 79 *Vilkad*
- 83 *Labakud „Vilkad”*
- 89 *Näkid*
- 95 *Ööbikud*
- 101 *Metsa võlumaa*
- 105 *Labakud „Metsa võlumaa”*

ÜMBER MAAILMA

- 113 *Kallaveed*
- 119 *Labakud „Kallaveed”*
- 123 *Naerata naine*
- 133 *Kõrbes*
- 137 *Metropol*
- 143 *Labakud „Metropol”*
- 149 *Ookeanid*
- 155 *Unistuste maa*

See raamat on pühendatud kõigile, kes end selle lehekülgedel ära tunnevad.

Essōna

Hoiad käes minu teist kudumisraamatut. Selle raamatu mudelid on saanud inspiratsiooni muinasjutumaailmast, selle võlumiljööst ja lõpututest võimalustest luua fantaasia abil uut ja kaunist.

Raamat on jagatud kolme osasse, millest igaühel on oma läbiv teema. Kõigepealt ootab sind armastuslugu: esimesest silmapilgust kuni õnneliku lõpuni. Teine osa viib sind loomade maailma, kus metsade varjus seikleavad paabulinnud, veehaldjad ja kaunid liblikad. Kolmandas osas reisis mööda maailma, savolikust hingeilmast linnade ja kõrbete kaudu võlumaale.

See raamat on täis mälestusi, hetki, inimesi ja maastikke. Iga mudel on hoolega valmistatud, viimseni viimistletud ja just selline, millisena kujutlesin seda juba siis, kui raamatu ülesehitus hakkas mu mõtteis kuju võtma. Loodetavasti on sul kududes võimalus nautida sama meeleolu, millega raamatu mudelid on loodud – sooja tunnet, et aeg justkui seisab.

Katseta julgelt uute muinasjutuliste villaste sokkide ja labakinnaste kudumist. Olen kirjutanud juhendid nii, et neid on lihtne jälgida ja kudumine edeneb sujuvalt. Võid mustrite kohta küsida nõu Facebookis lehel [„Niina Laitinen designs”](#) ja samuti kudumisrühmast [Taimitarha](#).

Südamlik tänu kõigile, kes mind raamatu valmimisel aitasid.

- Niina

Lühendid ja kudumisnupid

Raamatus on teksti lühendamiseks kasutatud lühendeid. Osa lühendeid esineb igas juhendis, osa ainult mõnes. Jooniste tingmärkide seletus on alati joonise juures.

S	Silmus(t)
R	Rida
PR	Parempidine silmus, parempidi
PH	Pahempidine silmus, pahempidi
PP	Töö parem pool
PHP	Töö pahem pool
ÕS	Õhksilmus. Lõng võetakse vardale tagantpoolt.
ÕHKSILMUS EESTPOOLT VÕTMISEGA	Lõng võetakse vardale eestpoolt. Mõnes juhendis kasutatakse seda õhksilmust, et järgmisel real kootav parempidine silmus kalduks soovitud suunda.
PAREMPIDINE KUDE RINGSENA KUDUDES	Koo parempidi.
PAREMPIDINE KUDE EDASI-TAGASI KUDUDES	Koo paremal poolel parempidi ja pahemal poolel pahempidi.
RIPSKUDE EDASI-TAGASI KUDUDES	Koo nii paremal kui ka pahemal poolel parempidi.
2 PR KOKKU	Koo kaks silmust parempidi kokku.
2 PH KOKKU	Koo kaks silmust pahempidi kokku.
ÜTK	2 s ületõstmisega kokku. Tõsta 1 s parempidi võttega paremale vardale, koo 1 s parempidi ja tõsta kudumata silmus üle kootud silmuse. 2 s ületõstmisega kokkukudumise võid asendada ttk-kahandusega.
TTK	Tõsta, tõsta, koo (ingl <i>ssk – slip, slip, knit</i>). Tõsta 2 s parempidise võttega üksikshaaval paremale vardale, vii need tagasi vasemale vardale ja koo silmused läbi tagumise lõnga kokku. Ttk-kahandamise asemel võid kududa 2 silmust ületõstmisega kokku.

	~	Märkide vahel esitatud juhend kordub.
TÖSTA 1 S KUDUMATA		Kui juhendis ei ole eraldi välja toodud, kas silmus tõstetakse teisele vardale parem- või pahempidise võttega, tõstetakse see üle parempidise võttega. Kannakoes kandade puhul võid silmuse üle tõsta nii, et paned varda silmusesse suunaga paremalt vasakule, nii tuleb silmusekett kaunim.
TÖSTA 1 S KUDUMATA PAHEMPIDI KANNAR-D		Silmus tõstetakse paremale vardale nii, et lõnga hoitakse töö ees. Kannaridade hulka arvestatakse ainult kannakoes r-d, kui juhendis ei ole öeldud teisiti.
SILMUSE KASVATAMINE		Mõnes mudelis kasvatatakse kannalakka kududes silmus(eid); lihtsaim viis silmuse kasvatamiseks on võtta eelmise rea kahe silmuse vahelt lõng ja kududa see parem-/pahempidise keerdsilmusena.
VARRASTE JAOTUS		Kõik sokid on kootud neljal sukavardal ja pea kõikide mudelite puhul on märgitud ka silmuste jaotumine varrastel. Kui jaotumist ei ole antud, siis ei ole see oluline. Mõnikord liiguvad silmused kahan-duste ja kasvatuste pärast ühelt vardalt teisele, mistõttu tuleb jälgida, et silmuste koguhulk püsiks õige.
VARRASTE NUMMERDAMINE		11. ja 4. varras moodustavad soki tagaosas ning 2. ja 3. varras soki esiosa, kui ei ole öeldud teisiti.
JOONISTE LUGEMISE SUUND		Jooniseid loetakse paremalt vasakule ja alt üles, kui ei ole öeldud teisiti.
KIRJAMINE		Kirjamisel on soovitatav teha pikkade lõngajooksude puhul lõngadele iga mõne silmuse järel keerd peale. Iga kootud varda järel võiks silmuseid veidi venitada ja samal ajal ka kontrollida, et kude oleks veniv.
KUDUMISTIHEDUS		Kudumistihedus on märgitud iga juhendi juures. Kui sa ei tea oma kudumistihedust, soovitan kududa proovilapi, millest võid selle arvutada. Kui su kudumistihedus on suurem kui juhendis öeldud, tulevad väiksemad sokid ja vastupidi.
SUURUSE MUUTMINE		Võid muuta soki suurust hõlpsasti, kui vahetad vardasuurust. Jämedamate varrastega saad suuremad sokid ja peenemate varrastega väiksemad. Mõne mudeli puhul on olemas ka eri suuruste juhendid või siis näpunäited suuruse muutmiseks.

Kudumisel kasutatud lõngad ja nende alternatiivid

PEENIKESED SOKILÕNGAD

400–420 m = 100 g
vardasoovitus 2,5

Alize
Austermann Step
Drops Fabel
Kaupunkilanka Keskustori
Louhittaren Luola Väinämöinen
Malabrigo Sock
Maladi
Novita Venla
Opal 4ply
Regia 4ply
Roosa nauha
Socki Fine

KESKMISED SOKILÕNGAD

250–270 m = 100 g
vardasoovitus 3

Austermann Step 6
Gjestal Maija
Kaupunkilanka Rotvalli
Louhittaren Luola
Väinämöinen sport
Nordia Oona
Novita Nalle
Opal 6ply
Regia 6ply
Teetee Pallas
Vuorelma Veto

PAKSUD SOKILÕNGAD

200 m = 100 g
vardasoovitus 3,5

Adlibris Socki
Gjestal Janne
Kaupunkilanka Kivijalka
Nordia Oiva
Novita 7 Veljestä
Teetee Salla

A close-up photograph of dark teal fabric with a white cursive word 'Meie' overlaid. The fabric is draped and folded, creating deep shadows and bright highlights that emphasize its texture. The word 'Meie' is written in a white, elegant cursive font, positioned centrally on the fabric. The overall mood is sophisticated and artistic.

Meie

A close-up photograph of a person's hands clasped together, with the word "Luzu" written in white cursive script across the center. The hands are positioned in a way that suggests a prayer or a moment of reflection. The lighting is soft, highlighting the texture of the skin and the fabric of the hands. The background is a blurred, light-colored surface, possibly a wall or a piece of fabric. The overall mood is serene and contemplative.

Luzu

Esimesest pilgust

*Esimesest pilgust, ettevaatlikust silmavaatetest, vaevu märgatavast naeratusest.
Nende sokkide seiklevatesse pitsidesse on kootud naeru, rõõmu ja kõhus
lendlevaid liblikaid. Kui paned jalad tihedalt kõrvuti, moodustavad sisekülgedelt
jooksvad kaared armsa südant meenutava terviku.*

SUURUS: 39
LÖNG: *Novita 7 Veljestä*,
023 (mais)
LÖNGAKULU: 120 g
SUKAVARDAD: nr 3,5
KUDUMISTIHDUS 21 s ja 26 r / 10 cm

ENNE ALUSTAMIST

Parem ja vasak sokk kootakse peegelpildis. Kasuta parema jala soki jaoks jooniseid A1, B1 ja C1 ning vasaku jala soki jaoks jooniseid A2, B2 ja C2. Parema soki sääreosas moodustavad 1. ja 2. varras soki esiosa ning 3. ja 4. varras soki tagaosa. Vasaku soki sääreosas moodustavad 1. ja 2. varras soki tagaosa ning 3. ja 4. varras soki esiosa. Pärast kannu kudumist vahetub mõlema soki

puhul varraste jaotus nii, et 1. ja 4. vardaga kootakse tallaalune ning 2. ja 3. vardaga soki pealmine osa. Joonistel on varraste jaotumine märgitud, kuid see muutub kasvatuste ja kahanduste tõttu, nii et kontrolli varraste jaotumist enne, kui hakkad kanda kuduma.

S Ä Ä R

Parem sokk

Loo üles 52 silmust ja jaga silmused varrastele järgmiselt: 12-12-13-15. Koo joonise A1 kõik 69 r. Enne kanda on kahanduste tõttu töös 48 s (12-12-13-11).

Vasak sokk

Loo üles 52 silmust ja jaga silmused varrastele järgmiselt: 15-13-12-12. Koo joonise A2 kõik 69 r. Enne kanda on kahanduste tõttu töös 48 s (11-13-12-12).

K A N D

Parem sokk

Kannalakk kootakse 3. ja 4. vardaga (kokku 24 s). Jäta ülejäänud silmused ootele.

Keera töö ümber ja koo kõigepealt joonise B1 2. r (pahema poole r).

Korda seejärel joonise B1 ridu 1–2, kokku 20 r. Tõsta alati paremal poolel 1. s parempidise võttega ning pahemal poolel 1. s pahempidise võttega kudumata üle.

Vasak sokk

Kannalakk kootakse 1. ja 2. vardaga (kokku 24 s). Jäta ülejäänud silmused ootele.

Korda joonise B2 ridu 1–2, kokku 20 r. Tõsta paremal poolel alati 1. s parempidise võttega ning pahemal poolel 1. s pahempidise võttega kudumata üle.

Parem ja vasak

Alusta kannapõhja kahandusi. Koo ülejäänud kand parempidises koes. Koo parempidist rida, kuni vardal on järel 9 s. Koo 2 s ületõstmisega kokku ja keera töö ümber. Vardale jääb ootele 7 s. Tõsta 1 s pahempidise

võttega kudumata üle ja koo pahempidi, kuni järel on 9 s. Koo 2 s ph kokku ja keera töö ümber. Tõsta 1 s kudumata üle ja koo parempidi, kuni vardal on järel 8 s. Koo 2 s ületõstmisega kokku ja keera töö ümber. Tõsta 1 s pahempidise võttega kudumata üle ja koo pahempidi, kuni vardal on veel 8 silmust. Koo 2 ph kokku ja keera töö ümber. Jätka samamoodi, seejuures väheneb küljesilmuste arv igal real ja keskmiste silmuste arv püsib sama (8 s). Kui küljesilmused otsa saavad, jaga kannalaka silmused kahele vardale (4–4). Vii lõng 1. ja 4. varda vahele, kududes 4 pr.

J A L A L A B A

Parem ja vasak

Korja kannalaka vasemast servast vabale vardale 11 s ja koo 1. varda 4 s pr, seejärel üleskorjatud 11 s parempidiste keerdsilmustena. Koo 2. ja 3. varda silmused joonise C1/C2 järgi, alustades joonise 1. realt. Korja kannalaka paremast servast üles 11 s ja koo need parempidiste keerdsilmustena; koo samale vardale veel 4. varda 4 s pr. Töös on nüüd 54 s.

Alusta kannakiilu kahandusi: koo igal 3. real 1. varda lõpus 2 parempidi kokku ja 4. varda alguses tee ttk-kahandus või koo 2 s ületõstmisega kokku. 2. ja 3. varda silmused koo skeemi C1/C2 järgi. Jätka kannakiilu kahandusi, kuni töös on järel 48 s (12-12-12-12).

Jätka, kududes 1. ja 4. vardal parempidist kude ning 2. ja 3. vardal joonise järgi. Kui oled pärast kannalakka kudunud joonise 44. r, alusta otsakahandusi.

Otsakahanduste jaoks kahandatakse 1. ja 4. vardal järgmiselt:

1. varras: koo parempidi, kuni järel on 3 s, koo 2 pr kokku ja 1 pr;

4. varras: koo 1 pr, ttk, koo ülejäänud silmused vardal parempidi. Kahandatakse igal 2. real, kuni järel on 8 s varda kohta. Seejärel kahandatakse igal real.

2. ja 3. vardal kootakse otsakahandused joonise C1/C2 järgi (r-d 45–57).

Järel on 8 s. Katkesta lõng ja tõmba see läbi silmuste.

Peida otsad ja auruta sokke kergelt.